
UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Wydział Nauk Ekonomicznych

Wspólne Polityki

wykład 4 i 5, semestr 2, 27.10.09 i 03.11.09

Unia celna i wspólna polityka handlowa

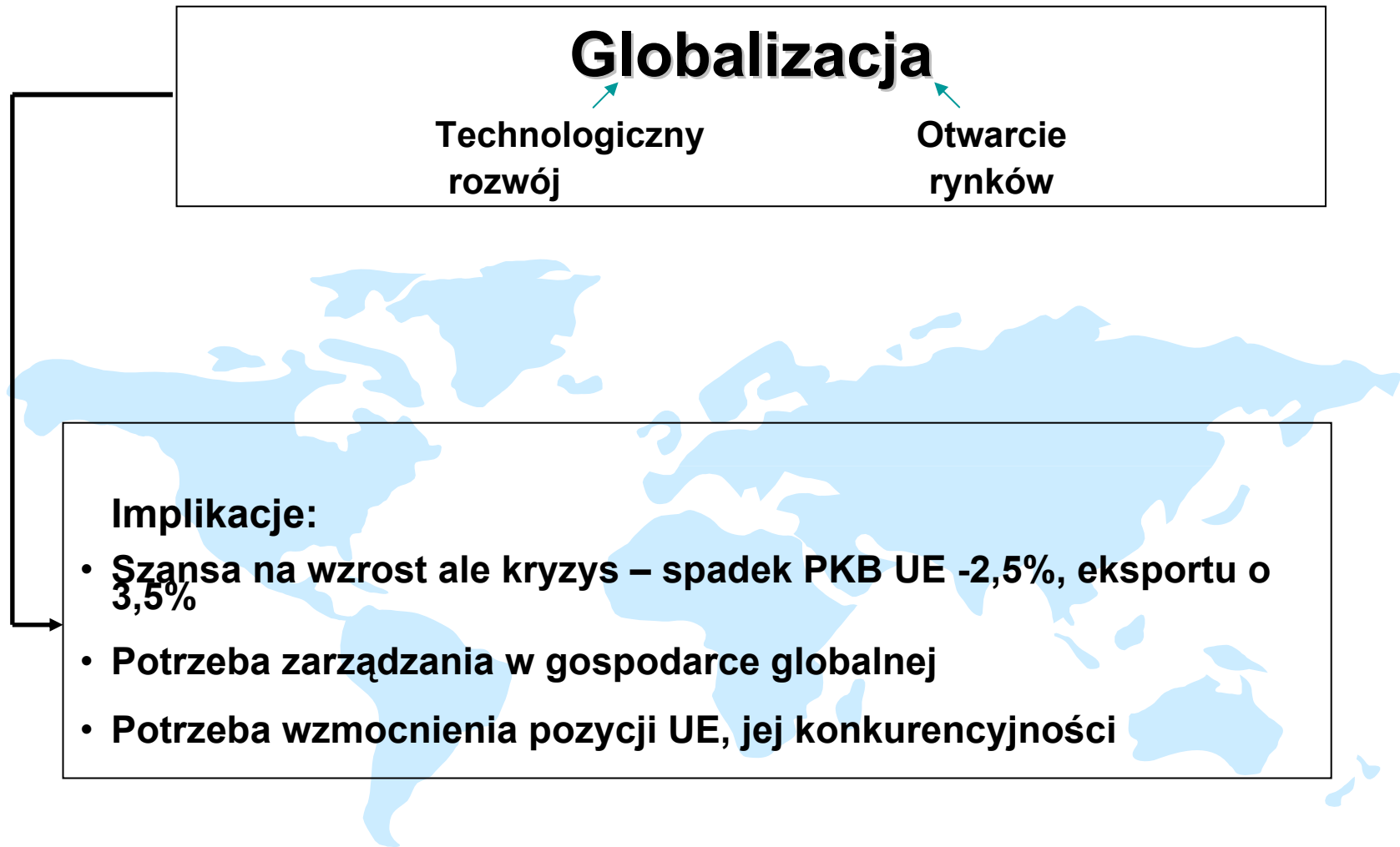
Dr Katarzyna Śledziwska

Katedra Makroekonomii i Teorii Handlu Zagranicznego

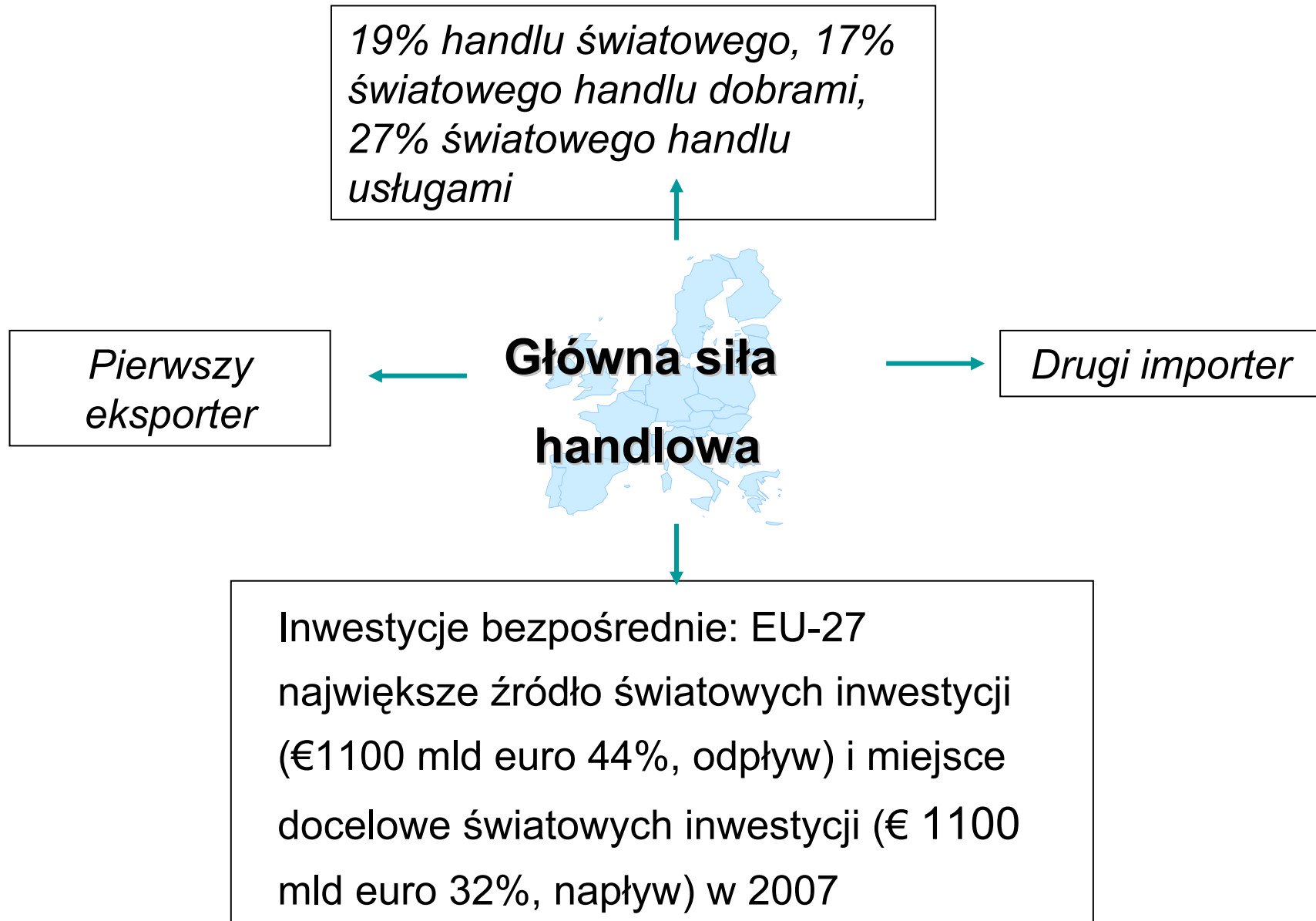
Plan wykładu

- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

Parę faktów na temat handlu światowego

UE i handel światowy

Wiodący eksporterzy i importerzy art. Przemysłowych w handlu światowym w 2008 rokiem, z handlem wewnętrznym UE

The Major Importers				The Major Exporters				The Major Trader Partners			
Rank.	Imports	billion €	% World	Rank.	Exports	billion €	% World	Rank.	Imp.+Exp.	billion €	% World
	World	11 161	100.0		World	10 965	100.0		World	22 126	100.0
	EU27	4 180	37.5		EU27	4 015	36.6		EU27	8 195	37.0
1	USA	1 446.9	13.0	1	China	989.7	9.0	1	USA	2 313.5	10.5
2	Fr Germany	813.4	7.3	2	Fr Germany	989.2	9.0	2	Fr Germany	1 802.7	8.1
3	China	729.6	6.5	3	USA	866.6	7.9	3	China	1 719.3	7.8
4	Japan	503.1	4.5	4	Japan	500.6	4.6	4	Japan	1 003.7	4.5
5	France	479.0	4.3	5	Netherlands	429.0	3.9	5	France	889.8	4.0
6	Utd. Kingdom	427.5	3.8	6	France	410.8	3.7	6	Netherlands	815.7	3.7
7	Netherlands	386.7	3.5	7	Italy	364.5	3.3	7	Italy	740.0	3.3
8	Italy	375.4	3.4	8	Belgium	323.8	3.0	8	Utd. Kingdom	738.9	3.3
9	Belgium	319.0	2.9	9	Russia	313.5	2.9	9	Belgium	642.8	2.9
10	Canada	302.4	2.7	10	Utd. Kingdom	311.4	2.8	10	Canada	612.3	2.8
11	South Korea	288.5	2.6	11	Canada	309.9	2.8	11	South Korea	561.3	2.5
12	Spain	272.6	2.4	12	South Korea	272.8	2.5	12	Russia	499.5	2.3
13	Hong Kong	255.5	2.3	13	Hong Kong	236.1	2.2	13	Hong Kong	491.6	2.2
14	Singapore	206.2	1.8	14	Singapore	223.6	2.0	14	Spain	454.1	2.1
15	Mexico	203.0	1.8	15	Mexico	183.1	1.7	15	Singapore	429.8	1.9
16	India	202.1	1.8	16	Spain	181.5	1.7	16	Mexico	386.0	1.7
17	Russia	186.0	1.7	17	Saudi Arabia	181.4	1.7	17	India	327.5	1.5

Wiodący importerzy i eksporterzy EU27 w handlu art. przemysłowymi (wartość %) bez intra-UE

The Major EU Import Partners

The Major EU Export Partners

The Major EU Trader Partners

Rank.	EU Imports from	Mio euro	% world	Rank.	EU Exports to	Mio euro	% world	Rank.	Imports+Exports	Mio euro	% world
Source: Eurostat (Statistical regime 4)											
	World	1 558 444	100.0		World	1 309 146	100.0		World	2 867 590	100.0
1	China	247 655	15.9	1	USA	249 600	19.1	1	USA	436 159	15.2
2	USA	186 559	12.0	2	Russia	105 132	8.0	2	China	326 128	11.4
3	Russia	174 937	11.2	3	Switzerland	97 991	7.5	3	Russia	280 069	9.8
4	Norway	95 559	6.1	4	China	78 474	6.0	4	Switzerland	178 082	6.2
5	Switzerland	80 091	5.1	5	Turkey	54 256	4.1	5	Norway	139 270	4.9
6	Japan	75 156	4.8	6	Norway	43 711	3.3	6	Japan	117 566	4.1
7	Turkey	45 888	2.9	7	Japan	42 410	3.2	7	Turkey	100 144	3.5
8	South Korea	39 410	2.5	8	U.A.Emirates	31 688	2.4	8	South Korea	65 070	2.3
9	Brazil	35 824	2.3	9	India	31 542	2.4	9	Brazil	62 178	2.2
10	Libyan Arab Jamahiriya	34 233	2.2	10	Brazil	26 354	2.0	10	India	60 979	2.1
11	India	29 438	1.9	11	Canada	26 111	2.0	11	Canada	49 935	1.7
12	Algeria	28 362	1.8	12	South Korea	25 660	2.0	12	Algeria	43 675	1.5
13	Taiwan	24 006	1.5	13	Australia	25 187	1.9	13	South Africa	42 612	1.5
14	Canada	23 824	1.5	14	Ukraine	25 150	1.9	14	Saudi Arabia	42 328	1.5

Wspólna Polityka Handlowa

główne wyzwania dla UE, podejście Komisji

Jako lider na światowych rynkach

Duże zainteresowanie w:

- **Otwarceniu rynków**
- Jasnych uregulowań

Odpowiedzialna za:

- obywateli UE
- ROW

- Potrzeba wzmocnienia konkurencyjności UE na rynkach światowych
- Kryzys światowy

Wspólna Polityka Handlowa

Podstawowe wyzwania

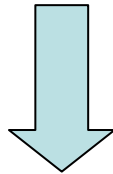

Plan wykładu

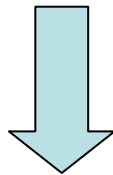
- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

Wspólna Polityka Handlowa

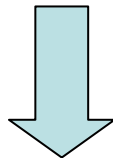
Traktat Rzymski z 1957 roku

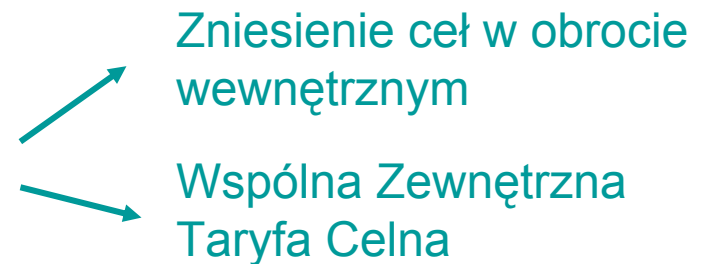
podstawą Wspólnoty jest unia celna

potrzeba wprowadzenia WPH

ostatecznie utworzona 1 lipca 1968 roku.

Zniesienie ceł w obrocie wewnętrznym

- Art.. 9 i 10 traktatu o WE, obecnie 24
- Z taryf celnych i innych podobnych opłat zostały zwolnione towary wytwarzane w krajach członkowskich, a także dobra materialne z państw trzecich dopuszczone do swobodnego obrotu
- Wyjątki:
  - produkty przeznaczone na cele militarne
  - *„każde państwo członkowskie może podejmować niezbędne działania w celu ochrony zasadniczych interesów swojego bezpieczeństwa oraz dotyczące produkcji broni, amunicji i sprzętu wojskowego albo handlu tymi artykułami”*

Liberalizacja handlu według postanowień Traktatu Rzymskiego. Obniżka ceł w stosunku do stanu z 01.01.1958

	Traktat Rzymski	Realizacja	
		art. przem.	art. rolne
01.01.1962	30%	40%	35%
01.01.1966	60%	80%	70%
31.12.1969	100%	100% Faktycznie 01.07.1968	100% Faktycznie 01.01.1968

Zniesienie ceł w obrocie wewnętrznym

Wybrane przykłady

- Cła eksportowe – do 31.12.1961
- Ograniczenia ilościowe – zniesione całkowicie do
  - 01.01.1962 - artykuły przemysłowe
  - 01.07.1968 - artykuły rolne
- Zniesienie przepisów wywołujących takie same skutki jak ograniczenia ilościowe
  - Szkocka whisky, wymaganie certyfikatu potwierdzającego autentyczność w WB i jej import przez WB z Francji czy Belgii
- Zakazano obciążania opłatami wywołującymi taki sam skutek jak cła
  - Belgia, podatek od diamentów, 33%, przeznaczony na cele socjalne osób zatrudnionych przy obróbce

Wspólna zewnętrzna taryfa celna

- Średnia arytmetyczna ceł stosowanych przez 4 terytoria celne
- Podstawa obliczenia – cła obowiązujące 01.01.1957

Kraje	Cła ad valorem
Włochy	25.5
Francja	24.0
RFN	10.0
Beneluks	9.0

- WZTC – 01.07.1968

Wspólna Polityka Handlowa

Art 2 ogólne cele – a w tym promocja wzrostu gospodarczego, wysokiego zatrudnienia, wzrostu konkurencyjności i ochrony środowiska

Art 206 i 207 tłumaczą czym generalnie ma się zajmować wspólna polityka handlowa (common commercial policy) – ma mieć swój wkład w harmonijnym rozwoju handlu światowego, w stopniowym znoszeniu barier w handlu. Art. 1333 – instrumenty i procedury decyzyjne

Art 218 wprowadza obecną inter-instytucjonalną procedurę potrzebną w celu zawierania międzynarodowych umów – przede wszystkim decyzję podejmuje Rada nie zobowiązania do konsultacji z Parlamentem Europejskim, tym niemniej konsultacje mogą mieć miejsce.

Wspólna Polityka Handlowa

Artykuł 207 Traktatu o Funkcjonowaniu UE – dokładnie określa funkcjonowanie WPH

Bazuje na:

- Wspólnych zasadach
- Procedurach decyzyjnych

Dotyczy:

- Handlu dobrami, usługami, praw własności intelektualnej
- Specjalnych prowizji (usługami w dziedzinie kultury i audiowizualnymi, usługami edukacyjnymi oraz usługami socjalnymi i w zakresie zdrowia ludzkiego)

Wspólna Polityka Handlowa

- Podstawa traktatowa
  - art. 3 ust. 1 pkt b, art. 131-134, art. 300 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
  - wersja skonsolidowana po Traktacie Nicejskim
  - Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dz. Urz. UE 2006
  - Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Traktat Lizboński z 13 grudnia 2007

Wspólna Polityka Handlowa. Proces negocjacji

Komisja jest negocjatorem

- negocjuje w imieniu 27 państw członkowskich

Rada podejmuje decyzje

- **Mandat** = ustalony przez Radę na bazie propozycji Komisji
- Komisja negocjuje na bazie uzyskanego mandatu
- Rada zatwierdza rezultaty Komisji (przeważnie większością głosów). Czasami PC też ratyfikują

Parlament Europejski

- Jest informowany przez Komisję o postępie w negocjacjach
- W przyszłości – ma współdecydować – ustawodawstwo i umowy handlowe, ale nie przy negocjacjach

Wspólna Polityka Handlowa

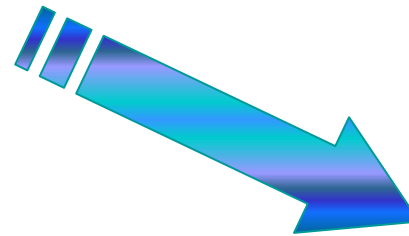
Plan wykładu

- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

WPH – na czym polega?

Rozwój historyczny

**Od ceł i
ograniczeń
ilościowych...**

**... do kwestii „za
granicą”**

Nowy wymiar polityki handlowej

Rozwinęła się na bazie liberalizacji przepływu dóbr ... do usług, inwestycji, praw własności intelektualnej, zamówień publicznych

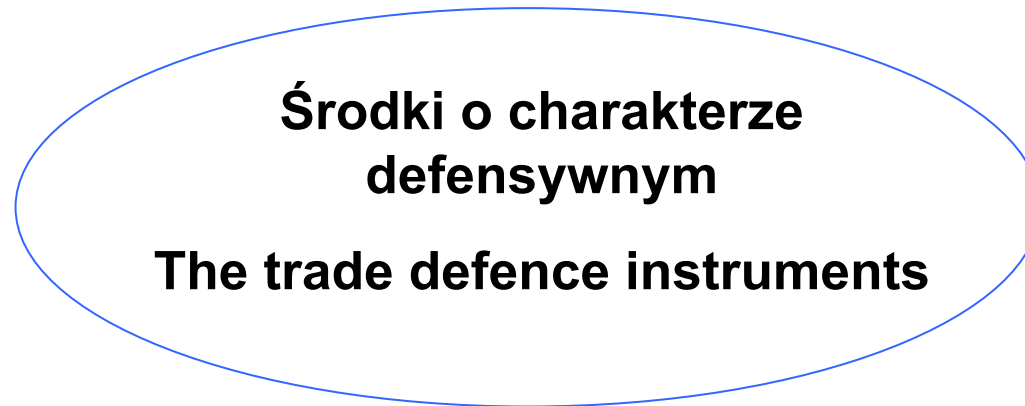
Ewolucja znalazła swe miejsce w Traktacie Nicejskim (2001)

Rozwój kompetencji WPH do usług i handlowych aspektów praw własności intelektualnej, w zakresie, w jakim te umowy nie wykraczają poza wewnętrzne kompetencje Wspólnoty

Ochrona rynku UE

- Środki protekcji uwarunkowanej,
  - dopuszczalnej, gdy spełnione zostaną określonej przesłanki,
    - wyrządzenie szkody krajowemu przemysłowi
    - groźba jej wyrządzenia.
  - Inaczej:
    - środki o charakterze defensywnym
    - Trade Defence Instruments
- Co nas interesuje?
  - definicje,
  - przykłady,
  - w jakich sytuacjach stosowane?
  - kto składa wnioski?
  - kto podejmuje decyzje?

WPH Ochrona rynku UE

“Defensive” instruments – zapewnić sprawiedliwy handel i ochronę interesów Europejskich przedsiębiorstw...

... zaplanowane zgodnie z porozumieniami WTO dającymi prawo do przeciwdziałania nieprawidłowym praktykom

Anti-dumping

Safeguards

Anti-subsidy

WPH Ochrona rynku UE

Od 1995, EC AD/AS activity bardzo stabilne

- Od ostatnich 10 lat UE jest 3cim inicjatorem nowych postępowań AD/AS
- Najwięcej Indie (ponad 400 przypadków) następnie USA (ponad 300) i UE (ponad 200).

Jedynie 0.45% całkowitego importu UE jest pod ochroną instrumentów AD/AS

**Anti-Dumping (AD) i
Anti-subsidy (AS)**

Większość przypadków AD/AS wszczętych w ciągu ostatnich 10 lat dotyczyło: żelaza i stali, produktów chemicznych, tekstyliów, produktów elektronicznych

Największym celem AD/AS są Chiny

Plan wykładu

- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

Wspólnota Europejska a WTO

- Podstawową zasadą - jest klauzula najwyższego uprzywilejowania (KNU),
- Utworzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali oraz Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej - nie było sprzeczne z zasadami GATT
  - Artykuł XXIV
    - **Par.4** cele unii celnej
      - „ułatwienie handlu pomiędzy terytoriami tworzącymi ugrupowanie, a nie wznoszenie barier wobec handlu z innymi układającymi się stronami
    - **Par. 8** definicja
      - „zniesienie ceł i innych restrykcyjnych regulacji handlowych w stosunku do praktycznie biorąc całej wymiany”.
      - Kraje winny „stosować w zasadzie te same cła i inne regulacje handlowe w stosunku do krajów trzecich”
    - **Par. 5**
      - tworzenie wspólnej taryfy celnej – nie może naruszać koncesji handlowych krajów trzecich.
      - cła i inne środki handlowe w wymianie z innymi członkami GATT nie mogą być w całości wyższe lub bardziej restrykcyjne niż poziom ceł i rozmiary przepisów handlowych przed utworzeniem

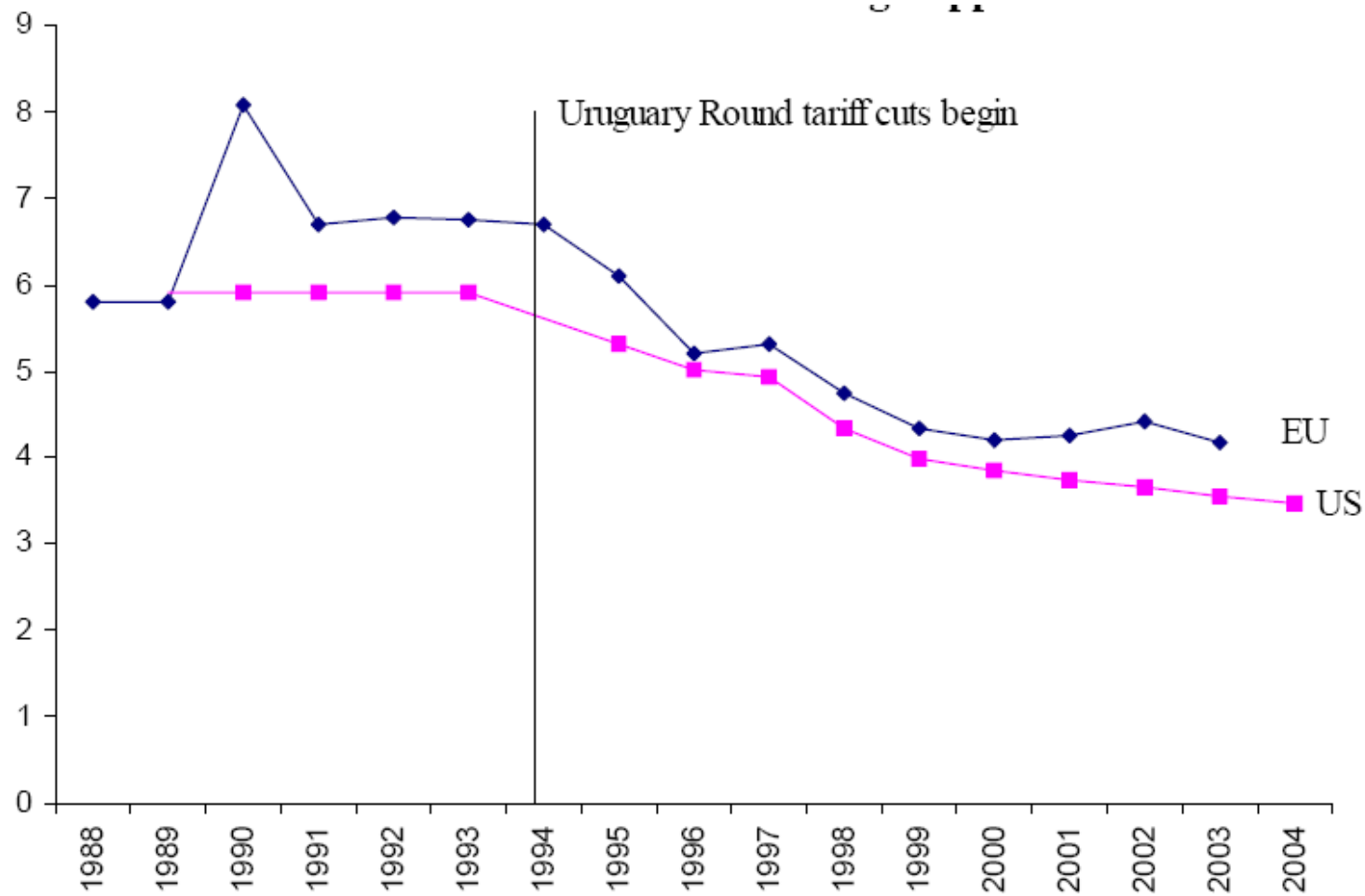
Wspólnota Europejska a WTO

- Na forum WTO
- Wspólnota reprezentowana jest przez Komisję, mandat Rady.
- Formalnie członkami GATT - kraje członkowskie WE,
  - faktycznie Wspólnota - strona układów GATT.
- W Porozumieniu o utworzeniu WTO z 1994 roku
  - Wspólnota pierwotny członek
  - w sprawach wymagających głosowania - liczba głosów odpowiadająca liczbie państw członkowskich

Wspólnota Europejska a WTO

- Porozumienia w ramach GATT - istotny wpływ na politykę handlową Wspólnot.
- Runda Urugwajska
  - Wspólnoty musiały zrezygnować z niektórych instrumentów polityki handlowej
    - ze stosowania środków pozataryfowych w imporcie artykułów rolnych
    - stosowania tzw. dobrowolnych ograniczeń eksportu
    - zmienić zapisy Traktatu ustanawiającego WE
      - Traktat Amsterdamski i Traktat Nicejski.
  - Najważniejsza zmiana
    - rozszerzenie wspólnej polityki handlowej o handel usługami i handlowe aspekty własności intelektualnej
      - z wyłączeniem tych dziedzin, które wykraczają poza kompetencje Wspólnoty
        - » Traktat nie przewiduje harmonizacji przepisów na szczeblu wspólnotowym

Runda Urugwajska a cła USA i UE

Import i cła, analiza zewnętrznej taryfy celnej UE

Summary		Total	Ag	Non-Ag	WTO member since	1995
Simple average final bound		5.4	15.1	3.9	Binding coverage:	Total 100
Simple average MFN applied	2007	5.2	15.0	3.8		Non-Ag 100
Trade weighted average	2006	3.0	11.8	2.4	Ag: Tariff quotas (in %)	15.1
Imports in billion US\$	2006	1,529.2	81.6	1,447.6	Ag: Special safeguards (in %)	29.2

Frequency distribution		Duty-free	0 <= 5	5 <= 10	10 <= 15	15 <= 25	25 <= 50	50 <= 100	> 100	NAV in %
		Tariff lines and import values (in %)								
Agricultural products										
	Final bound	32.7	9.6	15.5	12.2	10.2	10.1	6.4	1.4	32.0
	MFN applied	29.9	9.7	17.0	12.8	11.2	9.7	5.4	1.4	31.1
	Imports	39.7	11.2	17.7	12.2	4.6	7.7	6.0	0.9	26.7
Non-agricultural products										
	Final bound	28.4	37.2	26.6	6.9	0.9	0.0	0	0	0.6
	MFN applied	31.0	36.6	24.7	6.7	0.9	0.0	0	0	0.6
	Imports	62.3	19.7	11.1	6.1	0.8	0.0	0	0	0.4

Cła importowe, analiza zewnętrznej taryfy celnej UE wg. grup

Product groups	Final bound duties				MFN applied duties			Imports	
	AVG	Duty-free in %	Max	Binding in %	AVG	Duty-free in %	Max	Share in %	Duty-free in %
Animal products	26.8	20.6	215	100	25.9	23.6	215	0.4	15.2
Dairy products	66.8	0	237	100	62.4	0	215	0.1	0
Fruit, vegetables, plants	10.7	22.8	231	100	11.6	18.5	231	1.6	11.4
Coffee, tea	6.9	27.1	88	100	6.9	27.1	88	0.7	80.4
Cereals & preparations	24.3	6.3	116	100	19.8	10.7	116	0.4	26.7
Oilseeds, fats & oils	5.6	48.2	113	100	6.0	43.1	113	1.2	69.1
Sugars and confectionery	29.5	0	133	100	29.8	0	133	0.2	0
Beverages & tobacco	23.2	23.0	210	100	20.0	19.8	191	0.6	15.3
Cotton	0.0	100.0	0	100	0.0	100.0	0	0.0	100.0
Other agricultural products	5.1	67.1	120	100	5.6	65.1	119	0.5	68.3
Fish & fish products	11.2	10.7	26	100	10.6	14.1	26	1.1	6.9
Minerals & metals	2.0	49.6	12	100	2.0	50.7	12	17.4	70.8
Petroleum	2.0	50.0	5	100	2.3	41.1	5	21.7	96.4
Chemicals	4.6	20.0	7	100	3.8	34.4	13	9.6	60.5
Wood, paper, etc.	0.9	84.1	10	100	0.9	81.3	10	3.1	90.3
Textiles	6.5	3.4	12	100	6.6	2.1	12	2.4	1.9
Clothing	11.5	0	12	100	11.5	0	12	4.8	0
Leather, footwear, etc.	4.2	27.8	17	100	4.1	26.1	17	2.5	19.6
Non-electrical machinery	1.7	26.5	10	100	1.7	27.3	10	13.1	67.6
Electrical machinery	2.4	31.5	14	100	2.6	28.3	14	6.3	39.5
Transport equipment	4.1	15.7	22	100	4.1	17.0	22	6.1	22.9
Manufactures, n.e.s.	2.5	25.9	14	100	2.5	24.2	14	6.3	56.8

Warunki eksportu dla krajów UE do wybranych krajów

Major markets	Bilateral imports		Diversification		MFN AVG of		Pref. margin	Duty-free imports	
	in million		95% trade in no. of		traded TL			TL in %	Value in %
	US\$		HS 2-digit	HS 6-digit	Simple	Weighted	Weighted		
Agricultural products									
1. United States	2006	15,963	28	128	5.9	1.6	0.0	23.9	46.0
2. Switzerland	2006	6,067	28	338	42.1	15.7	0.0	15.0	10.0
3. Japan	2006	5,709	29	135	16.4	8.3	0.0	25.1	27.4
4. Norway	2006	2,596	26	221	46.7	27.1	0.0	41.1	41.9
5. Saudi Arabia	2006	1,977	25	107	4.6	12.6	0.0	21.0	20.2
Non-agricultural products									
1. United States	2006	299,127	68	1,564	3.6	1.5	0.0	44.4	56.8
2. Switzerland	2006	104,574	72	1,748	2.0	1.3	0.0	16.9	36.9
3. Japan	2006	53,439	71	1,279	3.8	1.7	0.0	47.4	71.7
4. Norway	2006	41,176	68	1,502	0.7	0.2	0.0	94.0	98.4
5. Mexico	2006	26,635	67	1,606	12.6	11.2	0.0	17.3	33.4

Wspólnota Europejska a WTO

- WE – status najbardziej aktywnego uczestnika Doha Development Agenda (DDA)
- Wiele umów PTAs (preferential trade areas) z krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się
  - WE uznaje PTAs jako krok ku multilateralizmowi
  - Imponująca liczba rozpoczętych negocjacji

Plan wykładu

- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

WPH a umowy handlowe

- Wspólnota
  - różnego rodzaju umowy handlowe,
  - zróżnicowana polityka handlowa prowadzona wobec państw trzecich (grup państw)
  - charakter niepreferencyjny (regulują handel zgodnie z zasadą KNU) lub preferencyjny.
- Umowy preferencyjne
  - ułatwienia w handlu pomiędzy WE a drugą stroną takiej umowy lub jednostronne udzielenie przez UE takich ulg drugiej stronie.
  - zawierane zgodnie z:
    - procedurą zapisaną w art. 300 TWE
    - Tytuł IX „Wspólna polityka handlowa” (art. 131-134 TWE).
- jednostronnie przyznawane ułatwienia państwom słabiej rozwiniętym w ramach systemu powszechnych preferencji celnych GSP (Generalized System of Preferences)
- http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/regions/index_en.htm

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa EFTA

- Islandia,
  - Liechtenstein,
  - Norwegia
-
- 1 stycznia 1994 r. Europejski Obszar Gospodarczy (European Economic Area, <http://secretariat.efta.int/Web/legaldocuments/>)
  - większość zasad funkcjonowania wspólnotowego rynku wewnętrznego
    - swobodny przepływ towarów (bez artykułów rolnych i rybołówstwa), usług, osób i kapitału.
    - wysoki stopień integracji gospodarczej, wspólne reguły konkurencji, pomocy państwa i zamówień publicznych
    - nie przewiduje ujednoczenia taryfy celnej oraz prowadzenia wspólnej polityki handlowej,
  - w praktyce państwa EFTA zawierają z państwami trzecimi umowy handlowe zbliżone do umów zawieranych przez Wspólnotę.

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa EFTA

- Szwajcaria
  - jeden z największych partnerów handlowych UE
  - nie zdecydowała się na wejście do UE i EOG,
  - ma podpisane najwięcej umów z UE
    - umowa w sprawie strefy wolnego handlu artykułami przemysłowymi z 1972 roku
    - siedem umów podpisanych 21 czerwca 1999 roku (weszły w życie 1 czerwca 2002 roku)
      - kwestie swobodnego przepływu osób,
      - handlu produktami spożywczymi,
      - transportu drogowego,
      - kolejowego oraz lotniczego.

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa kandydujące

- Obecnie 2 państwa mają status państw kandydujących:
  - Chorwacja
  - Turcja
- Stosunki handlowe Chorwacja – UE reguluje
  - Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu,
  - podpisany w październiku 2001 roku.
- Pomiędzy UE a Turcją
  - obowiązuje unia celna na prawie wszystkie towary przemysłowe (z wyjątkiem węgla i stali) i przetworzone towary rolne.
  - podstawą prawną jest
    - Porozumienie o stowarzyszeniu z 1963 r.
    - Protokół dodatkowy do porozumienia z 1970 r.

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa AKP (Afryka, Karaiby, Pacyfik, obecnie 78 państw)

- szczególne stosunki
- były kolonie i terytoria zamorskie niektórych państw członkowskich.
- stowarzyszone ze Wspólnotami
  - jeszcze jako terytoria zależne
    - na mocy Traktatu o utworzeniu EWG z 1957 roku,
  - jako niezależne państwa – na podstawie kolejnych konwencji wielostronnych:
    - Jaunde I (1963 r.),
    - Jaunde II (1969 r.),
    - Lomé I (1975 r.),
    - Lomé II (1979 r.),
    - Lomé III (1984 r.)
    - Lomé IV (1989r.)

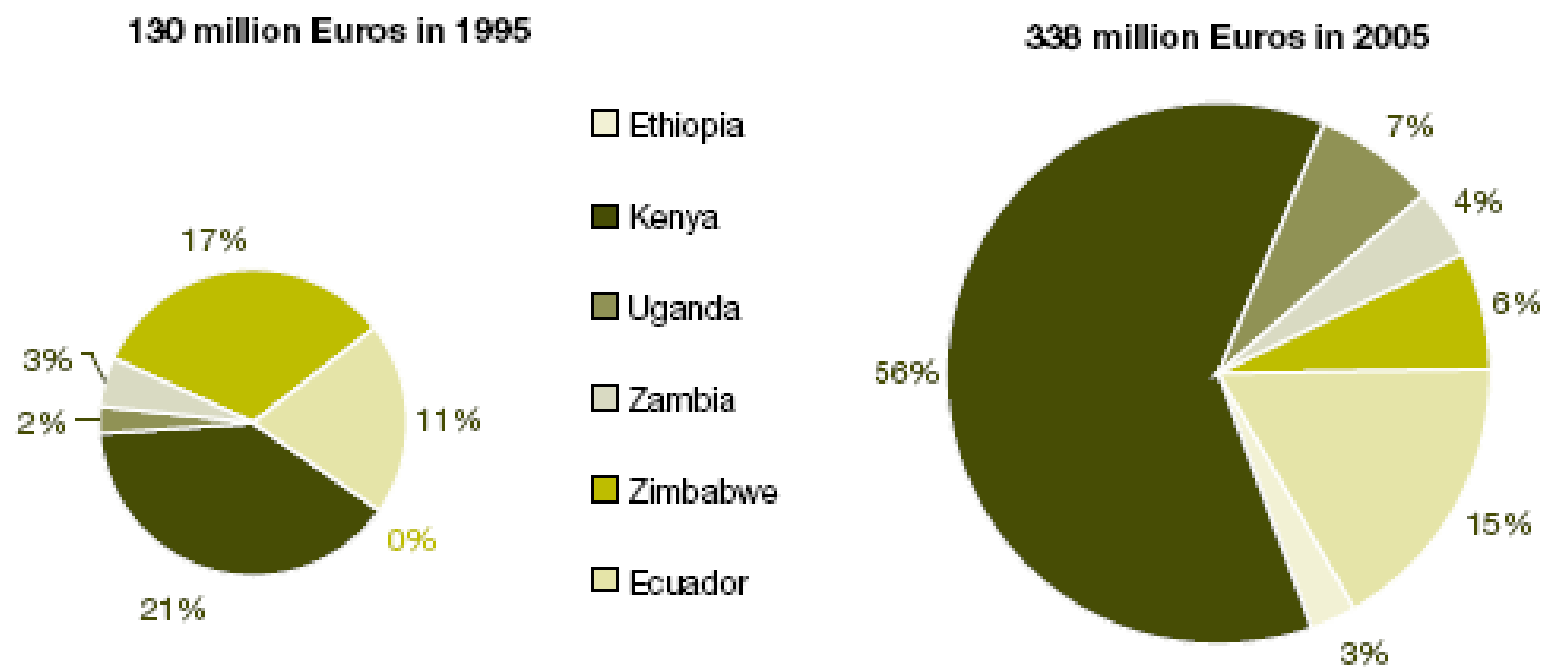
Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa AKP (Afryka, Karaiby, Pacyfik, obecnie 78 państw)

- Obecnie
  - reguluje porozumienie o partnerstwie zawarte 23 czerwca 2000 r. w Cotonou.
    - zawarte na 20 lat
    - utrzymuje w okresie przejściowym (do końca 2007 r.) preferencje dla państw AKP jednostronnie udzielone przez UE
  - Dalsze perspektywy
    - zastąpienie umowami o partnerstwie gospodarczym (Economic Partnership Agreement)
      - zasady WTO (problem: przepisy sanitarne i fitosanitarne)
      - możliwość uczestnictwa procesie globalizacji
      - wejście w życie 1 stycznia 2008
      - raport (<http://www.sia-acp.org/acp/download/20070516-Rapport-SIA-EU-ACP-UK.pdf>)
  - Dla krajów najsłabiej rozwiniętych zostaną utrzymane jednostronne preferencje UE.
    - unijna inicjatywa *Wszystko oprócz broni* (Everything but Arms),
      - ma ułatwić eksporterom z tych państw dostęp do rynku wewnętrznego UE.

Efekt stosowania preferencyjnych umów celnych – Kenia, największy dostawca ciętych kwiatów do UE

Source: Eurostat Comext.

Lista produktów, liberalizacja w ramach umowy w Cotonou

Product Category	Tariffs
Tropical fruits and nuts, frozen, containing sugar exceeding 13% by weight	0% + € 5.3/100 kg
Tropical fruit (except passion fruit and guavas) otherwise prepared or preserved, not elsewhere specified or included Containing added spirit, With a sugar content exceeding 9% by weight	0% + € 2.6/100 kg
Juices of mangoes, mangosteens, papaws (papayas), tamarinds, cashews apples, lychees, jackfruit, sapodillo plums, carambola and pitahaya	0% + € 12.9/100 kg
Mixtures of juices of pineapples, papaws and passion fruit	0% + € 20.6/100 kg
Mixtures of citrus fruit juices and pineapple juice, With an added sugar content exceeding 30% by weight	0% + € 20.6/100 kg
Mixtures of juices of pineapples, papaws and passion fruit or other tropical fruits, With an added sugar content exceeding 30% by weight	1% + € 20.6/100 kg

Source: DG Trade, Export Help Desk.

Umowy regionalne i bilateralne WE

Kraje basenu Morza Śródziemnego

- lata 70.
  - umowy o współpracy przemysłowej, handlowej, technicznej, finansowej i socjalnej,
  - w przypadku Izraela –
  - umowa, strefa wolnego handlu artykułami przemysłowymi.
- Obecnie
  - deklaracja barcelońska
    - podpisana w 1995 roku
    - państwa UE oraz 12 państw basenu Morza Śródziemnego (Algieria, Autonomia Palestyńska, Cypr, Egipt, Izrael, Jordania, Liban, Malta, Maroko, Syria, Turcja i Tunezja; ponadto sygnatariuszem na prawach obserwatora jest Libia).
    - przewiduje
      - powstanie śródziemnomorskiego regionu stabilnego pod względem politycznym i ekonomicznym
      - utworzenie do 2010 roku strefy wolnego handlu wyrobami przemysłowymi (MEFTA, Mediterranean Free Trade Area).

Umowy regionalne i bilateralne WE

Kraje basenu Morza Śródziemnego

- z wyjątkiem Syrii, umowy stowarzyszeniowe z UE (Euro-Mediterranean Agreement
http://ec.europa.eu/external_relations/euromed/free_trade_area.htm)
- Dostęp do rynków UE
  - Liberalizacja rynku artykułów przemysłowych
  - Liberalizacja według harmonogramu handlu artykułami rolnymi
- Inne: współpraca gospodarcza, socjalna, finansowa, etc

Umowy regionalne i bilateralne WE

Bałkany

Albania, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Macedonia, Serbia i Czarnogóra

- z wyjątkiem byłej Jugosławii - GSP.
- Proces stabilizacji i stowarzyszenia - Stabilization and Association Process.
  - 1999
  - Porozumienie o stabilizacji i stowarzyszeniu (Stabilization and Association Agreements),
- Tworzenie stref wolnego handlu, dotychczas z
  - Macedonią (2004)
  - Chorwacją (2005)
  - Albanią (2006)
  - Negocjacje z pozostałymi państwami od 2005

Umowy regionalne i bilateralne WE

Balkany

- Pomoc finansowa i techniczna
  - Saloniki, 2003,
    - pomoc finansowa z UE,
    - członkostwo – zależy o wysiłku państw, reform
  - Na drodze do UE
- Handel – w większości eksport zliberalizowany (http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/june/tradoc_115800.pdf)
  - wyjątki: wino, ryby, cukier, etc
- CEFTA Bukareszt, 2006,
  - Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement,
  - wejście w życie w połowie 2007
- Chorwacja 21 lutego 2003 roku
  - wniosek o członkostwo w Unii Europejskiej

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa Azji Centralnej

- Kazachstan
  - Kirgistan,
  - Uzbekistan
  - Tadżykistan
  - Turkmenistan
-
- niepreferencyjne stosunki handlowe (w oparciu o KNU),
  - bilateralne umowy o partnerstwie i współpracy (PCA, Partnership and Co-operation Agreement)
  - Tadżykistan – jeszcze nie podpisany
  - z poszczególnymi państwami umowy sektorowe (tekstylna, wyroby stalowe, materiały nuklearne)
  - Państwa korzystające z GSP

Umowy regionalne i bilateralne WE

- **Kaukaz**
  - Armenia
  - Azerbejdżan
  - Gruzja
- Niepreferencyjne stosunki handlowe (w oparciu o KNU),
- Bilateralne umowy o partnerstwie i współpracy (PCA, Partnership and Co-operation Agreement)
  - 1999
- Są to kraje korzystające z GSP
- Armenia i Gruzja – kraje transformacji
- Warunki współpracy i pomocy – demokracja, przestrzeganie praw człowieka

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa Ameryki Południowej i Środkowej

bilateralne i regionalne umowy;

- Karaiby – w skład ACP

3 grupy:

- państwa członkowskie Wspólnego Rynku Południa
  - Mercosur; Argentyna, Brazylia, Paragwaj i Urugwaj
  - 1995; *Międzyregionalne ramowe porozumienie o współpracy* (Intern-regional Framework Co-operation Agreement).
  - Szczyt w Rio, 1999
    - stowarzyszenie Mercosur z UE
    - utworzenia strefy wolnego handlu
  - Szczyt w Madrycie 2002
  - Chile negocjuje z UE FTA
  - Mercosur: negocjacje postępują

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa Ameryki Południowej i Środkowej

- państwa członkowskie Wspólnoty Andyjskiej (Andean Community; Boliwia, Ekwador, Kolumbia, Peru i Wenezuela)
  - *Ramową umową o współpracy* (Framework Co-operation Agreement) z 1993 roku,
  - obowiązuje od 1998.
  - W grudniu 2003 roku - nowa umowa w sprawie dialogu politycznego i współpracy pomiędzy Unią Europejską a Wspólnotą Andyjską i jej państwami członkowskimi (trwa proces ratyfikacyjny)
- państwa Ameryki Środkowej (Gwatemala, Honduras, Kostaryka, Nikaragua,

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa Ameryki Południowej i Środkowej

- Panama, Salvador
  - *Ramowa umowa o współpracy* (Framework Co-operation Agreement)
  - 1993.
  - w grudniu 2003 roku podpisana nowa umowa w sprawie dialogu politycznego i współpracy UE z państwami Ameryki Środkowej

Ostatnie szczyty:

- 2004 Szczyt w Guadalajara
  - Dalsze negocjacje UE-Mercosur, Association Agreement
  - Economic Partnership Agreement (EPA) UE - Karaiby
- 2006 Szczyt w Wiedniu
  - Umocnienie bi-regionalnej współpracy
  - Decyzja negocjacji, Association Agreement UE-Karaiby

Umowy bilateralne WE

Chile

- dwie ramowe umowy o współpracy (z 1990 i 1996 roku)
- umowa stowarzyszeniowa
  - a od 1 lutego 2003
  - część - zapisy handlowe
  - zawarta w grudniu 2002 roku,
  - szczyt w Madrycie.

Umowy bilateralne WE

Meksyk

- *Umowa w sprawie partnerstwa gospodarczego, politycznego współdziałania i współpracy* (Economic Partnership, Political Coordination and Cooperation Agreement, tzw. *Global Agreement*,
  - obowiązuje od października 2000
- *Umowa sprawie wolnego handlu towarami* (Free Trade Agreement,
  - obowiązuje od 1 lipca 2000
  - uzupełnienie dotyczące handlu usługami, inwestycjami oraz ochrony własności intelektualnej
    - obowiązuje od 1 marca 2001

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa azjatyckie

- Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej
  - ASEAN, Association of South – East Asian Nations;
  - Filipiny, Indonezja, Kambodża, Laos, Malezja, Myanmar/Birma, Singapur, Sułtanat Brunei, Tajlandia, Wietnam
- umowy handlowej z 1980 roku
- z wyłączeniem państw, które przystąpiły do ASEAN w ostatnim czasie:
  - Kambodży i Laosu – trwa proces ratyfikacji
  - Birmy – łamanie praw człowieka
- The Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative (TREATI) – ramy do współpracy i dialogu
  - Główny element “A New Partnership with South East Asia”
  - Oficjalnie od 2003
  - Reguluje dojście ASEAN do integracji z UE,
    - przepisy sanitarne i fitosanitarne,
    - standardy i bariery w handlu

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa azjatyckie

- ASEM – the Asia-Europe Meeting
  - Nieformalny proces pogłębiania współpracy pomiędzy UE a państwami Azji
  - Brunei, China, Indonesia, Japan, South Korea, Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand, Vietnam, Cambodia, Lao PDR and Burma/Myanmar
  - Kwestie kulturalne, polityczne i gospodarcze
  - Szczyty od 1996

Umowy regionalne i bilateralne WE

Państwa azjatyckie

- Rada Współpracy Zatoki Perskiej
- Gulf Co-operation Council, GCC;
- Arabia Saudyjska, Bahrajn, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Katar, Kuwejt, Oman
  - umowy handlowej z 1989 roku
  - przewidują:
    - utworzenie strefy wolnego
  - negocjacje od 1990
  - rozmowy wznowiono w 2001 roku,
    - przyspieszeniu uległy prace nad wprowadzeniem unii celnej pomiędzy państwami GCC (zaczęła funkcjonować 1 stycznia 2003 roku).

Umowy bilateralne WE

Chiny

- sposób dyskryminacyjny
- ze względu na nierynkowy charakter gospodarki
- 2001 roku Chiny nie należały do WTO
- Umowa w sprawie handlu i współpracy gospodarczej (Agreement on Trade and Economic Cooperation)
  - podpisana w 1985 r. i uzupełniona w 1994 i 2000 roku.
- kilka umów pośrednio dotyczących kwestii handlowych
  - umowa w sprawie transportu morskiego,
  - umowa w sprawie współpracy naukowo-technologicznej,
  - umowa regulująca współpracę w zakresie energii nuklearnej
- 2006 – drugi eksporter i największy beneficjent GSP (10% efektywnego importu na preferencyjnych warunkach)
- new Partnership and Co-operation Agreement
  - negocjacje rozpoczęte na szczycie w 2006

Umowy bilateralne WE

- **Korea**
- Porozumienie ramowe w sprawie handlu i współpracy
- Framework Agreement on Trade and Co-operation
  - 1996
  - obowiązuje od 1 kwietnia 2001 roku
- 6 grudnia 2006
  - propozycja by wprowadzić Strafę Wolnego Handlu .

Umowy bilateralne WE

- **Indie**
- Umowa o współpracy
  - Co-operation Agreement
  - 1993
  - obejmuje również problematykę współpracy handlowej i gospodarczej.
- Science and Technology Agreement, 2001
- Customs Co-operation Agreement, 2004

Umowy bilateralne WE

Część bilateralnych stosunków handlowych UE:

- nie znajduje oparcia w umowach handlowych z państwami trzecimi,
- regulowana przepisami WTO w zakresie KNU.
- przede wszystkim wysokorozwinięte gospodarczo państwa:
  - USA,
  - Japonia,
  - Australia,
  - Nowa Zelandia.
- wyjątkiem – Kanada
  - 1976 - Umowa ramowa w sprawie współpracy handlowej i gospodarczej (Framework Agreement for Commercial and Economic Cooperation).

Umowy bilateralne WE

Współpraca handlowa UE z USA

- oparta o zasady KNU,
- uściślona w ramach tzw. współpracy transatlantyckiej,
  - Deklaracja Transatlantycka (Transatlantic Declaration)
    - 1990
- Nowa agenda transatlantycka (New Transatlantic Agenda)
- Wspólny program działania (EU-US Joint Action Plan)
  - 1995
    - uzupełnione w maju 1998 roku
      - Ekonomiczne partnerstwo transatlantyckie (Transatlantic Economic Partnership)
        - obejmuje ograniczanie barier technicznych w handlu bilateralnym
    - Ostatni szczyt 2005
- Ciągłe sankcje, WTO

Bibliografia

- http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/regions/index_en.htm (strona Komisji, handel zagraniczny)
  - http://www.wto.org/english/tratop_e/region_e/region_e.htm (WTO, regiony)
  - http://www.wto.org/english/tratop_e/tp_r_e/tp278_e.htm (WTO, TPRs)
  - http://ec.europa.eu/external_relations/index.htm (strona Komisji, Stosunki zewnętrzne)
  - <http://ec.europa.eu/world/agreements/searchByType.do?id=2> (akty prawne, umowy, UE)
  - <http://libr.sejm.gov.pl/oide/index.php?topic=polityki&id=handlowa>
  - http://ekai.pl/media/europa/t_nicejski.pdf
-
- Jovanovic M. (2005) „The Economics of European Integration. Limits and prospects”, EE
  - Kundera J. 2003 „Jednolity rnek europejski”, OE

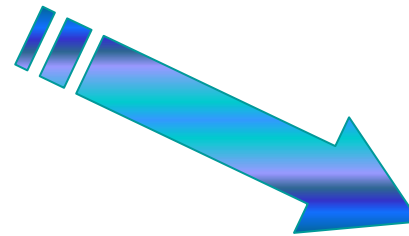
Plan wykładu

- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

WPH – na czym polega?

Rozwój historyczny

**Od ceł i
ograniczeń
ilościowych...**

**... do kwestii „za
granicą”**

Nowy wymiar polityki handlowej

Rozwinęła się na bazie
liberalizacji przepływu dóbr
... do usług, inwestycji,
praw własności
intelektualnej, zamówień
publicznych

Ewolucja znalazła swe miejsce w Traktacie Nicejskim (2001)

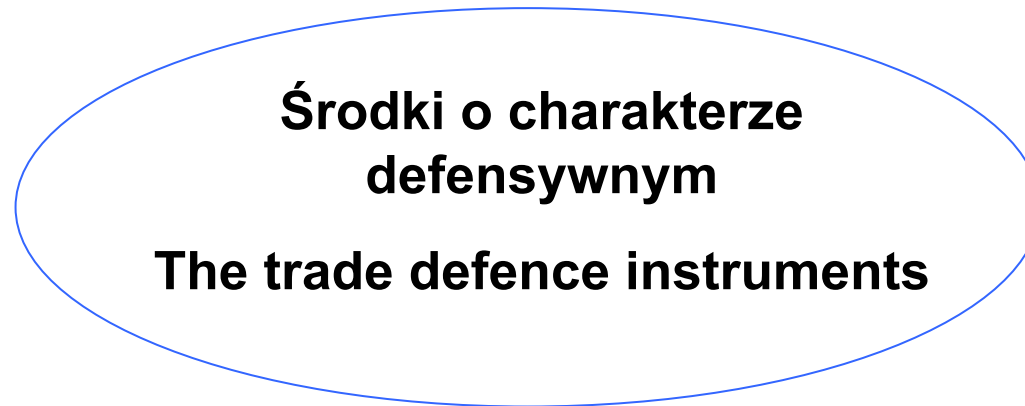
Rozwój kompetencji WPH do
usług i handlowych aspektów praw
własności intelektualnej, w
zakresie, w jakim te umowy nie
wykraczają poza wewnętrzne
kompetencje Wspólnoty

Ochrona rynku UE

- Środki protekcji uwarunkowanej,
  - dopuszczalnej, gdy spełnione zostaną określonej przesłanki,
    - wyrządzenie szkody krajowemu przemysłowi
    - groźba jej wyrządzenia.
  - Inaczej:
    - środki o charakterze defensywnym
    - Trade Defence Instruments
- Co nas interesuje?
  - definicje,
  - przykłady,
  - w jakich sytuacjach stosowane?
  - kto składa wnioski?
  - kto podejmuje decyzje?

WPH Ochrona rynku UE

“Defensive” instruments – zapewnić sprawiedliwy handel i ochronę interesów Europejskich przedsiębiorstw...

... zaplanowane zgodnie z porozumieniami WTO dającymi prawo do przeciwdziałania nieprawidłowym praktykom

Anti-dumping

Safeguards

Anti-subsidy

WPH Ochrona rynku UE

Od 1995, EC AD/AS activity bardzo stabilne

- Od ostatnich 10 lat UE jest 3cim inicjatorem nowych postępowań AD/AS
- Najwięcej Indie (ponad 400 przypadków) następnie USA (ponad 300) i UE (ponad 200).

Jedynie 0.45% całkowitego importu UE jest pod ochroną instrumentów AD/AS

Anti-Dumping (AD) i Anti-subsidy (AS)

Większość przypadków AD/AS wszczętych w ciągu ostatnich 10 lat dotyczyło: żelaza i stali, produktów chemicznych, tekstyliów, produktów elektronicznych

Największym celem AD/AS są Chiny

Plan wykładu

- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

Wspólnota Europejska a WTO

- Podstawową zasadą - jest klauzula najwyższego uprzywilejowania (KNU),
- Utworzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali oraz Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej - nie było sprzeczne z zasadami GATT
  - Artykuł XXIV
    - **Par.4** cele unii celnej
      - „ułatwienie handlu pomiędzy terytoriami tworzącymi ugrupowanie, a nie wznoszenie barier wobec handlu z innymi układającymi się stronami
    - **Par. 8** definicja
      - „zniesienie ceł i innych restrykcyjnych regulacji handlowych w stosunku do praktycznie biorąc całej wymiany”.
      - Kraje winny „stosować w zasadzie te same cła i inne regulacje handlowe w stosunku do krajów trzecich”
    - **Par. 5**
      - tworzenie wspólnej taryfy celnej – nie może naruszać koncesji handlowych krajów trzecich.
      - cła i inne środki handlowe w wymianie z innymi członkami GATT nie mogą być w całości wyższe lub bardziej restrykcyjne niż poziom ceł i rozmiary przepisów handlowych przed utworzeniem

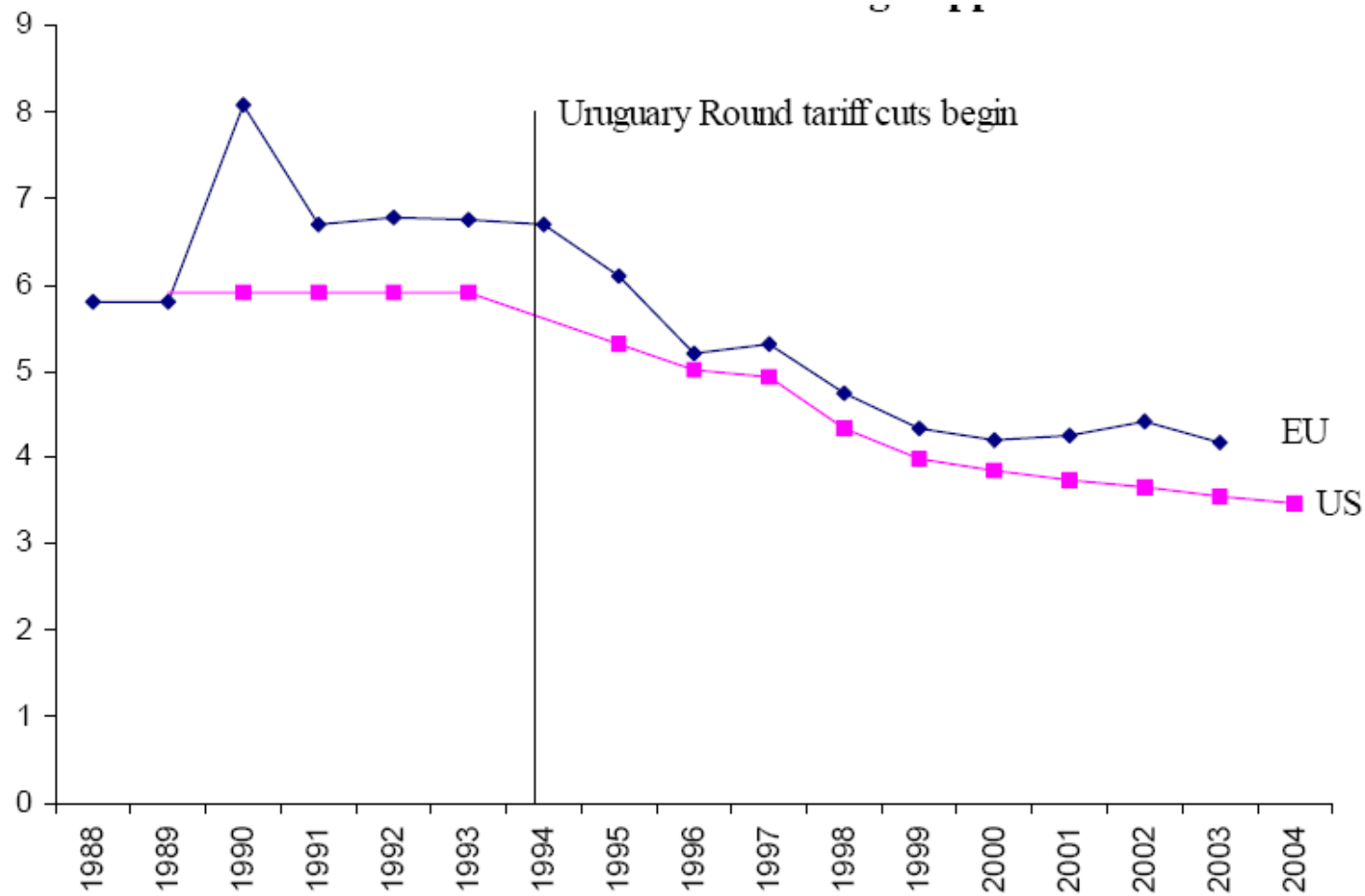
Wspólnota Europejska a WTO

- Na forum WTO
- Wspólnota reprezentowana jest przez Komisję, mandat Rady.
- Formalnie członkami GATT - kraje członkowskie WE,
  - faktycznie Wspólnota - strona układów GATT.
- W Porozumieniu o utworzeniu WTO z 1994 roku
  - Wspólnota pierwotny członek
  - w sprawach wymagających głosowania - liczba głosów odpowiadająca liczbie państw członkowskich

Wspólnota Europejska a WTO

- Porozumienia w ramach GATT - istotny wpływ na politykę handlową Wspólnot.
- Runda Urugwajska
  - Wspólnoty musiały zrezygnować z niektórych instrumentów polityki handlowej
    - ze stosowania środków pozataryfowych w imporcie artykułów rolnych
    - stosowania tzw. dobrowolnych ograniczeń eksportu
    - zmienić zapisy Traktatu ustanawiającego WE
      - Traktat Amsterdamski i Traktat Nicejski.
  - Najważniejsza zmiana
    - rozszerzenie wspólnej polityki handlowej o handel usługami i handlowe aspekty własności intelektualnej
      - z wyłączeniem tych dziedzin, które wykraczają poza kompetencje Wspólnoty
        - » Traktat nie przewiduje harmonizacji przepisów na szczeblu wspólnotowym

Runda Urugwajska a cła USA i UE

Import i cła, analiza zewnętrznej taryfy celnej UE

Summary		Total	Ag	Non-Ag	WTO member since	1995
Simple average final bound		5.4	15.1	3.9	Binding coverage:	Total 100
Simple average MFN applied	2007	5.2	15.0	3.8		Non-Ag 100
Trade weighted average	2006	3.0	11.8	2.4	Ag: Tariff quotas (in %)	15.1
Imports in billion US\$	2006	1,529.2	81.6	1,447.6	Ag: Special safeguards (in %)	29.2

Frequency distribution		Duty-free	0 <= 5	5 <= 10	10 <= 15	15 <= 25	25 <= 50	50 <= 100	> 100	NAV in %
		Tariff lines and import values (in %)								
Agricultural products										
	Final bound	32.7	9.6	15.5	12.2	10.2	10.1	6.4	1.4	32.0
	MFN applied	29.9	9.7	17.0	12.8	11.2	9.7	5.4	1.4	31.1
	Imports	39.7	11.2	17.7	12.2	4.6	7.7	6.0	0.9	26.7
Non-agricultural products										
	Final bound	28.4	37.2	26.6	6.9	0.9	0.0	0	0	0.6
	MFN applied	31.0	36.6	24.7	6.7	0.9	0.0	0	0	0.6
	Imports	62.3	19.7	11.1	6.1	0.8	0.0	0	0	0.4

Cła importowe, analiza zewnętrznej taryfy celnej UE wg. grup

Product groups	Final bound duties				MFN applied duties			Imports	
	AVG	Duty-free in %	Max	Binding in %	AVG	Duty-free in %	Max	Share in %	Duty-free in %
Animal products	26.8	20.6	215	100	25.9	23.6	215	0.4	15.2
Dairy products	66.8	0	237	100	62.4	0	215	0.1	0
Fruit, vegetables, plants	10.7	22.8	231	100	11.6	18.5	231	1.6	11.4
Coffee, tea	6.9	27.1	88	100	6.9	27.1	88	0.7	80.4
Cereals & preparations	24.3	6.3	116	100	19.8	10.7	116	0.4	26.7
Oilseeds, fats & oils	5.6	48.2	113	100	6.0	43.1	113	1.2	69.1
Sugars and confectionery	29.5	0	133	100	29.8	0	133	0.2	0
Beverages & tobacco	23.2	23.0	210	100	20.0	19.8	191	0.6	15.3
Cotton	0.0	100.0	0	100	0.0	100.0	0	0.0	100.0
Other agricultural products	5.1	67.1	120	100	5.6	65.1	119	0.5	68.3
Fish & fish products	11.2	10.7	26	100	10.6	14.1	26	1.1	6.9
Minerals & metals	2.0	49.6	12	100	2.0	50.7	12	17.4	70.8
Petroleum	2.0	50.0	5	100	2.3	41.1	5	21.7	96.4
Chemicals	4.6	20.0	7	100	3.8	34.4	13	9.6	60.5
Wood, paper, etc.	0.9	84.1	10	100	0.9	81.3	10	3.1	90.3
Textiles	6.5	3.4	12	100	6.6	2.1	12	2.4	1.9
Clothing	11.5	0	12	100	11.5	0	12	4.8	0
Leather, footwear, etc.	4.2	27.8	17	100	4.1	26.1	17	2.5	19.6
Non-electrical machinery	1.7	26.5	10	100	1.7	27.3	10	13.1	67.6
Electrical machinery	2.4	31.5	14	100	2.6	28.3	14	6.3	39.5
Transport equipment	4.1	15.7	22	100	4.1	17.0	22	6.1	22.9
Manufactures, n.e.s.	2.5	25.9	14	100	2.5	24.2	14	6.3	56.8

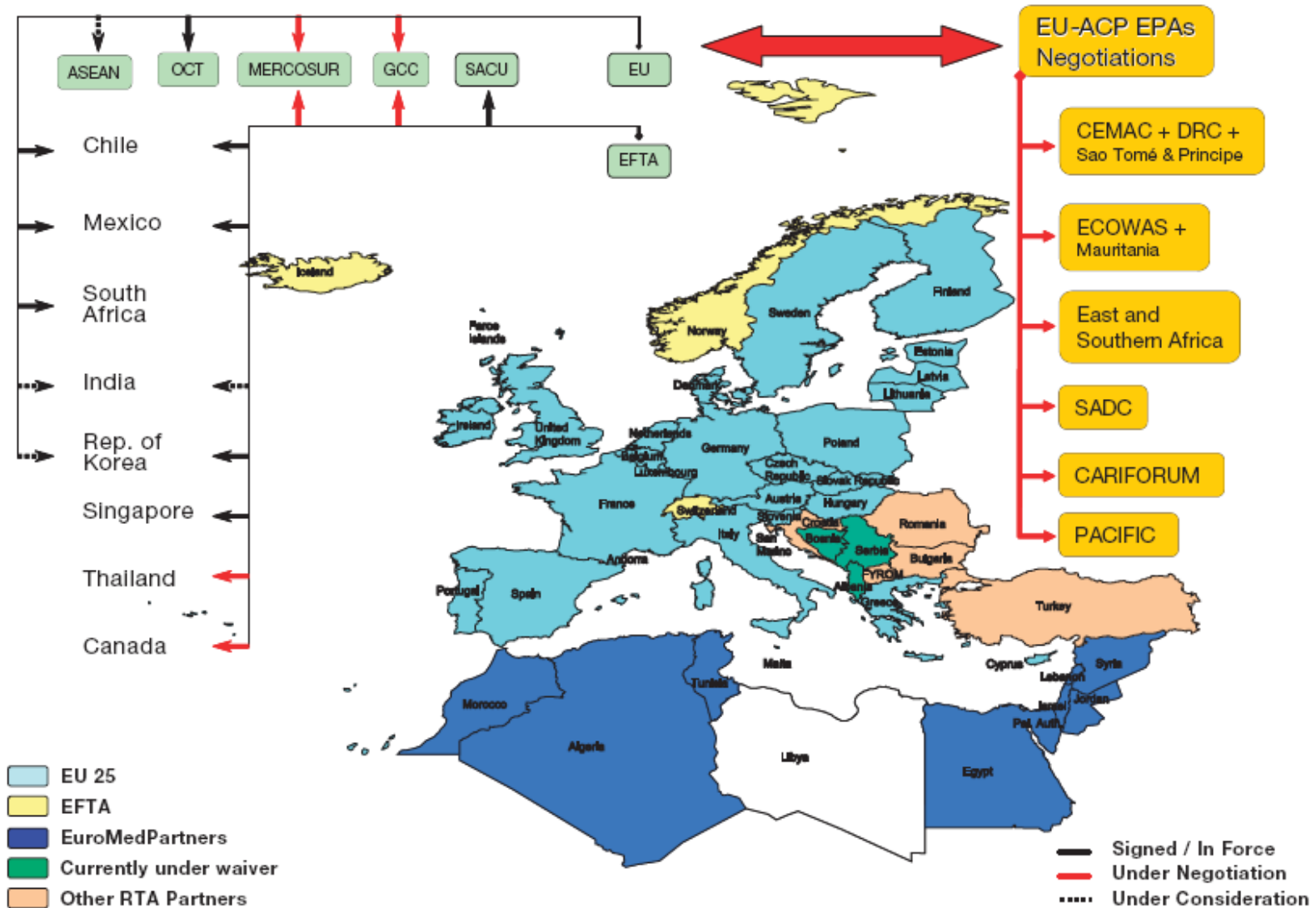
Warunki eksportu dla krajów UE do wybranych krajów

Major markets	Bilateral imports		Diversification		MFN AVG of		Pref. margin	Duty-free imports	
	in million		95% trade in no. of		traded TL			TL in %	Value in %
	US\$		HS 2-digit	HS 6-digit	Simple	Weighted	Weighted		
Agricultural products									
1. United States	2006	15,963	28	128	5.9	1.6	0.0	23.9	46.0
2. Switzerland	2006	6,067	28	338	42.1	15.7	0.0	15.0	10.0
3. Japan	2006	5,709	29	135	16.4	8.3	0.0	25.1	27.4
4. Norway	2006	2,596	26	221	46.7	27.1	0.0	41.1	41.9
5. Saudi Arabia	2006	1,977	25	107	4.6	12.6	0.0	21.0	20.2
Non-agricultural products									
1. United States	2006	299,127	68	1,564	3.6	1.5	0.0	44.4	56.8
2. Switzerland	2006	104,574	72	1,748	2.0	1.3	0.0	16.9	36.9
3. Japan	2006	53,439	71	1,279	3.8	1.7	0.0	47.4	71.7
4. Norway	2006	41,176	68	1,502	0.7	0.2	0.0	94.0	98.4
5. Mexico	2006	26,635	67	1,606	12.6	11.2	0.0	17.3	33.4

Wspólnota Europejska a WTO

- WE – status najbardziej aktywnego uczestnika Doha Development Agenda (DDA)
- Wiele umów PTAs (preferential trade areas) z krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się
  - WE uznaje PTAs jako krok ku multilateralizmowi
  - Imponująca liczba rozpoczętych negocjacji

Wewnątrz i między regionalne umowy w Europie

Źródło:

http://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/discussion_papers12a_e.pdf

Kraj	zakres	data wejścia w życie	Artykuł
Andorra	CU	23-Feb-1998	GATT Art. XXIV
Faroe Islands	FTA	17-Feb-1997	GATT Art. XXIV
Turkey	CU	22-Dec-1995	GATT Art. XXIV
Switzerland - Liechtenstein	FTA	27-Oct-1972	GATT Art. XXIV
Norway	FTA	13-Jul-1973	GATT Art. XXIV
Iceland	FTA	24-Nov-1972	GATT Art. XXIV
Former Yugoslav Republic of Macedonia	FTA & EIA	23-Oct-2001(G) 02-Oct-2009(S)	GATT Art. XXIV & GATS V
Croatia	FTA & EIA	17-Dec-2002(G) 12-Oct-2009(S)	GATT Art. XXIV & GATS V
Bosnia and Herzegovina	FTA	11-Jul-2008	GATT Art. XXIV
Montenegro	FTA	16-Jan-2008	GATT Art. XXIV
EC – Overseas Countries and Territories (OCT)	FTA	14-Dec-1970	GATT Art. XXIV
CARIFORUM States EPA	FTA & EIA	16-Oct-2008	GATT Art. XXIV & GATS V

Kraj	zakres	data wejścia w życie	Artykuł
South Africa	FTA	02-Nov-2000	GATT Art. XXIV
Côte d'Ivoire	FTA	11-Dec-2008	GATT Art. XXIV
Syria	FTA	15-Jul-1977	GATT Art. XXIV
Tunisia	FTA	15-Jan-1999	GATT Art. XXIV
Israel	FTA	20-Sep-2000	GATT Art. XXIV
Jordan	FTA	17-Dec-2002	GATT Art. XXIV
Lebanon	FTA	26-May-2003	GATT Art. XXIV
Morocco	FTA	13-Oct-2000	GATT Art. XXIV
Egypt	FTA	03-Sep-2004	GATT Art. XXIV
Algeria	FTA	24-Jul-2006	GATT Art. XXIV
Palestinian Authority	FTA	29-May-1997	GATT Art. XXIV
Cameroon	FTA	24-Sep-2009	GATT Art. XXIV
Albania	FTA & EIA	07-Mar-2007(G) 07-Oct-2009(S)	GATT Art. XXIV & GATS V
Mexico	FTA & EIA	25-Jul-2000(G) 21- Jun-2002(S)	GATT Art. XXIV & GATS V
Chile	FTA & EIA	03-Feb-2004(G) 28-Oct-2005(S)	GATT Art. XXIV & GATS V

Plan wykładu

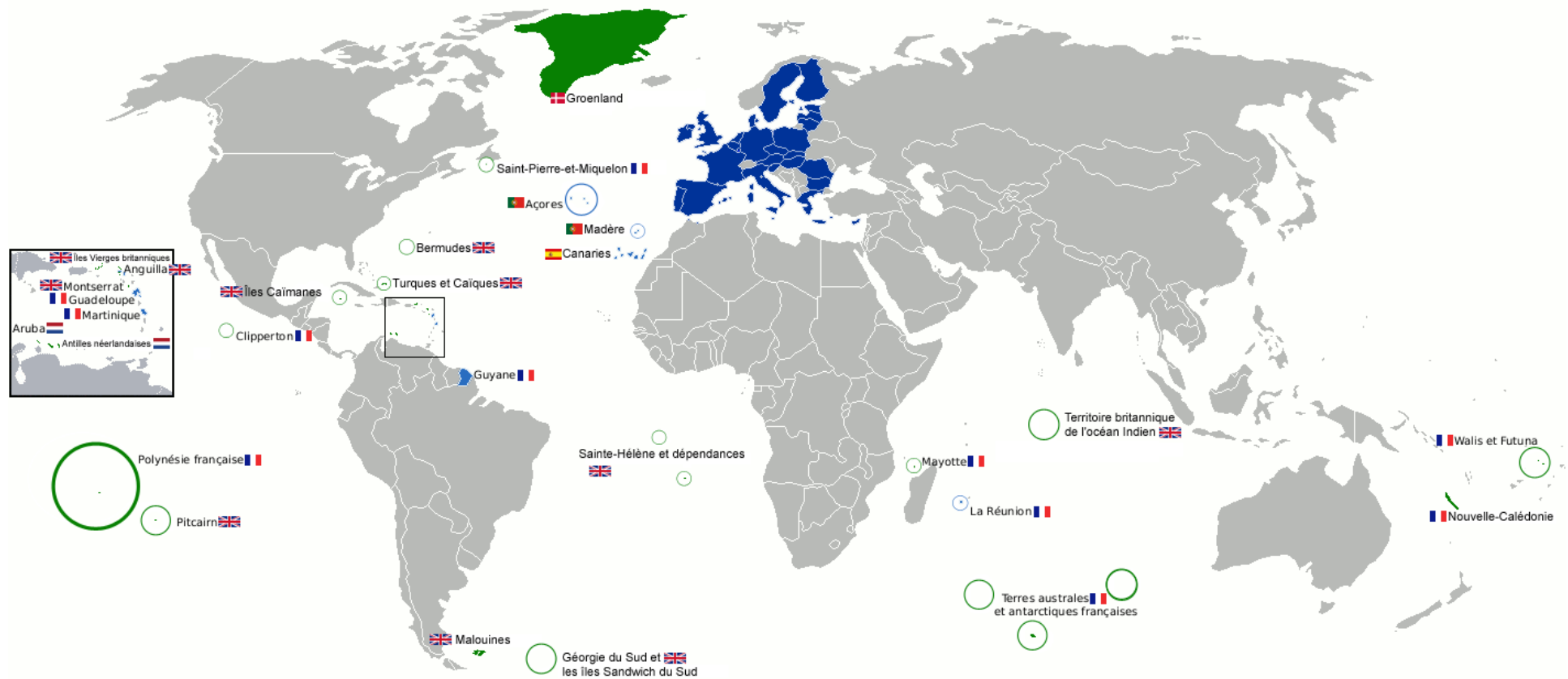
- UE w świecie a wyzwania Wspólnej Polityki Handlowej
- WPH. Historia, podstawy traktatowe
- Instrumenty WPH
- WPH a WTO
- WPH a umowy handlowe

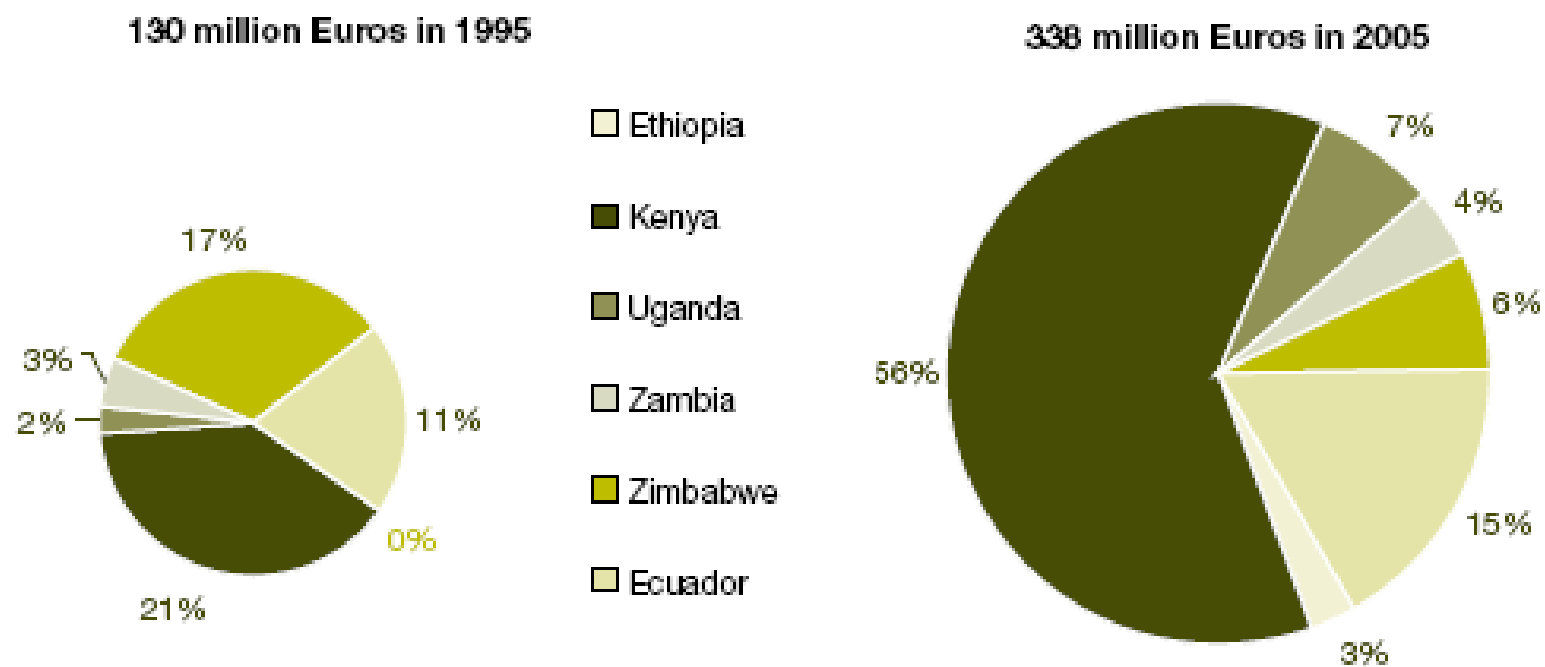
WPH a umowy handlowe

- Wspólnota
  - różnego rodzaju umowy handlowe,
  - zróżnicowana polityka handlowa prowadzona wobec państw trzecich (grup państw)
  - charakter niepreferencyjny (regulują handel zgodnie z zasadą KNU) lub preferencyjny.
- Umowy preferencyjne
  - ułatwienia w handlu pomiędzy UE a drugą stroną takiej umowy lub jednostronne udzielenie przez UE takich ulg drugiej stronie.
  - zawierane zgodnie z:
    - procedurą zapisaną w art. 300 TWE
    - Tytuł IX „Wspólna polityka handlowa” (art. 131-134 TWE).
- jednostronnie przyznawane ułatwienia państwom słabiej rozwiniętym w ramach systemu powszechnych preferencji celnych GSP (Generalized System of Preferences)

- http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/regions/index_en.htm

Terytoria specjalne państw członkowskich Unii Europejskiej

Efekt stosowania preferencyjnych umów celnych – Kenia, największy dostawca ciętych kwiatów do UE

Source: Eurostat Comext.

Bibliografia

- http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/regions/index_en.htm (strona Komisji, handel zagraniczny)
  - http://www.wto.org/english/tratop_e/region_e/region_e.htm (WTO, regiony)
  - http://www.wto.org/english/tratop_e/tp_r_e/tp278_e.htm (WTO, TPRs)
  - http://ec.europa.eu/external_relations/index.htm (strona Komisji, Stosunki zewnętrzne)
  - <http://ec.europa.eu/world/agreements/searchByType.do?id=2> (akty prawne, umowy, UE)
  - <http://libr.sejm.gov.pl/oide/index.php?topic=polityki&id=handlowa>
  - http://ekai.pl/media/europa/t_nicejski.pdf
-
- Jovanovic M. (2005) „The Economics of European Integration. Limits and prospects”, EE
  - Kundera J. 2003 „Jednolity rnek europejski”, OE